

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

10 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului depus de Inspectoratul General al Poliției, în cauza în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Gherman împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul General al Poliției și menținută hotărârea din 10 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 14 septembrie 2020, Mihail Gherman a înaintat acțiune în instanța de judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției, solicitând anularea deciziilor nr. 34-3-G-136 din 02 septembrie 2020 și nr. 44/15-3463 din 07 septembrie 2020 privind respingerea plății concediului anual nefolosit pentru perioada de timp 24 iunie 2009 – 28 iulie 2009, obligarea achitării plății concediului de odihnă anual nefolosit pentru perioada 24 iunie 2009 – 28 iulie 2009 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în perioada de timp 2005 - 2009 a studiat în cadrul Academiei Ștefan cel Mare a MAI, iar ulterior absolvirii cursului de studiu, prin ordinul ministrului afacerilor interne din 23 iunie 2009 a fost numit în funcția de ofițer de urmărire penală în cadrul SUP a CPR Leova, fiindu-i acordat pentru perioada 24 iunie 2009 – 28 iulie 2009 concediu de odihnă anual de care nu s-a

folosit. Or, nici MAI și nici CPR Leova nu i-au adus la cunoștință ordinul din 23 iunie 2009, despre existența căruia a aflat în anul 2020.

Astfel, în luna iunie a anului 2009, nu a fost inclus în graficul de serviciu în grupa operativă a CPR Leova, fiind la serviciu, îndeplinind atribuțiile de ofițer de urmărire penală. Or, în luna iulie a anului 2009 a fost aprobat graficul de serviciu în grupa operativă a CPR Leova, începând cu 05 iulie 2009 și ulterior (09 iulie 2009, 15 iulie 2009, 20 iulie 2009, 27 iulie 2009), iar în tot intervalul de timp 24 iunie 2009 – 28 iulie 2009 a lucrat, examinând materialele înregistrate în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni (R-1) și Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente (R-2) al Comisariatului de poliție Leova, efectuând acțiuni de urmărire penală, inclusiv pornirea urmăririi penale, întocmind rapoarte cu propunerea de neîncepere a urmăririi penale etc.

Prin registrul de evidență a infracțiunilor și a cauzelor penale aferente acestora pornit la 01 ianuarie 2009 și încheiat 31 decembrie 2009, se confirmă aflarea dosarelor penale în gestiunea sa, ceea ce denotă faptul că nu a beneficiat de concediul de odihnă anual pentru anul 2009.

Astfel, la 28 mai 2020 a aflat despre existența ordinului din 23 iunie 2009, prezentat de șeful IP Leova, precum și despre faptul că, urma să beneficieze de concediu de odihnă anual pentru anul 2009, de care nu a beneficiat.

Prin certificatul cu nr. 34/41-3216 din 28 mai 2022, a fost informat că pentru perioada anului 2009, nu are concedii nefolosite, fapt care nu corespunde adevărului.

Conform descifrării salariului pentru luna iunie și respectiv iulie a anului 2009, mențiuni privind plata concediului nefolosit (secțiunea „Concediu”) nu există, ceea ce confirmă inter alia faptul neachitării pentru concediul respectiv nefolosit în acel an.

În acest sens, la 01 iulie 2020 a depus în adresa IGP al MAI cererea, prin care a solicitat plata pentru concediul nefolosit în perioada 24 iunie 2009 – 28 iulie 2009, însă prin răspunsul nr. 34/3-G-103/20 din 31 iulie 2020 a fost respinsă, invocându-se că toate concediile nefolosite i-ar fi fost deja achitate.

În dezacord cu acest răspuns, l-a contestat prin cerere prealabilă din 20 august 2020, solicitând anularea răspunsului și restabilirea dreptului încălcat, care prin decizia nr.34/3-G-136 din 02 septembrie 2020 IGP al MAI și decizia nr.44/15-3463 din 07 septembrie 2020 a Ministerului Afacerilor Interne a fost respinsă, fiind invocat că, nu exista mențiuni privind rechemarea sa din concediul de odihnă pentru perioada 24 iunie 2009 – 28 iulie 2009, iar pentru perioada aflării în concediul de odihnă ordinar pentru anul 2009, i s-a calculat și s-a achitat plățile pentru funcția deținută.

Prin hotărârea din 10 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă parțial, fiind anulată decizia Inspectoratului General al Poliției exprimată prin răspunsul nr. 34/3-G103/20 din 31 iulie 2020, precum și decizia adoptată în procedura prealabilă materializată în răspunsul Inspectoratului General al Poliției nr. 34/3-G-136/20 din 02 septembrie 2020 și răspunsul Ministerului

Afacerilor Interne nr. 44/15-3463 din 07 septembrie 2020 și obligat Inspectoratul General al Poliției să emită actul administrativ cu privire la achitarea în beneficiul lui Mihail Gherman a plății concediului de odihnă anual nefolosit pentru anul 2009, acordat pentru perioada 24 iunie 2009 – 28 iulie 2009, cu reținerea sumelor obligatorii ce urmează a fi vărsate în bugetul public național și bugetul asigurărilor sociale. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul General al Poliției și menținută hotărârea din 10 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanțele au reținut că dreptul la concediu de odihnă anual plătit este garantat pentru toți salariații. Dreptul la concediu de odihnă anual nu poate fi obiectul vreunei cesiuni, renunțări sau limitări. Orice înțelegere prin care se renunță, total sau parțial, la acest drept este nulă. Astfel, în pofida faptului că reclamantului Gherman Mihail i-a fost acordat concediul ordinar (30 zile lucrătoare), de la 24 iunie 2009 până la 28 iulie 2009, ultimul efectiv se afla la serviciu, fapt confirmat prin acte procesuale întocmite de el, acțiuni de urmărire penală efectuate, fiind inclus în graficul de serviciu în grupa operativă, precum și prin registrele Comisariatului de poliție Leova.

În acest sens, odată cu eliberarea din serviciu și încetarea raporturilor de muncă între reclamant și angajator, reclamantul just a solicitat achitarea în beneficiul său a plății concediului de odihnă anual nefolosit pentru anul 2009, acordat pentru perioada 24 iunie 2009 – 28 iulie 2009. Or, art. 119 din Codul muncii, indică că, în caz de suspendare (art. 76 lit. e) și m), art. 77 lit. d) și e) și art. 78 alin.(1) lit. a) și d)) sau încetare a contractului individual de muncă, salariatul are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite, iar acte confirmative care să ateste beneficierea de concediu în perioada menționată supra sau achitarea plăților prevăzute pentru perioada aflării în concediu ordinar pentru anul 2009, de către autoritate nu au fost prezentate.

La 06 februarie 2023, Inspectoratul General al Poliției a declarat recurs împotriva deciziei din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 07 iunie 2023 a prezentat motivarea, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate în cererea de apel. Suplimentar, a indicat că Inspectoratul General al Poliției este un pârât necorespunzător, or Gherman Mihail a activat în cadrul Inspectoratului de poliție Leova.

La 18 iunie 2023, Gherman Mihai a depus o referință la recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

La 26 iunie 2023, Ministerul Afacerilor Interne a depus o referință la recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției, solicitând admiterea acestuia,

casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia ”Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169–171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Potrivit art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), recursul se declară inadmisibil în special când: motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2).

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 25 ianuarie 2023, în ședință publică.

Materialele cauzei atestă că la 31 ianuarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a notificat dispozitivul deciziei instanței de apel participanților la proces, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (vol. I, f.d. 249).

Recursul nemotivat împotriva deciziei din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la 06 februarie 2023.

Totodată, materialele cauzei atestă că, decizia motivată a fost expediată părților, la 12 mai 2023, iar motivarea recursului a fost depusă la 07 iunie 2023

În condițiile enunțate, instanța de recurs constată respectarea de către Inspectoratul General al Poliției a termenului prevăzut de art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului) la declararea recursului.

Examinând temeiurile invocate în recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului). În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea

uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Inspectoratul General al Poliției.

În conformitate cu art.230 și art.246 din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Inspectoratul General al Poliției, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte,
judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă